

venské ústavy úplně na vlastní nohy a vybudovali jsme pevnou základnu schopnou nésti velkou budovu sociálního pojištění.

Ochranné zákonodárství dělnické přizpůsobili jsme novými zákony a opatřeními potřebám doby tak, že mohli jsme směle na mezinárodní tribuně ukázati na pokročilost svého zákonodárství.

Živnostenská inspekce posunula těžiště své činnosti ve spolupůsobení při sjednávání hromadných smluv a rovnání sporů vyplývajících z poměru pracovního. Živnostenská inspekce zjednala si důvěry všech účastněných činitelů, která jest jí jistě zaslouženou odměnou za namáhavou práci její, vyžadující mimořádných schopností a taktu.

Nyní, když základy jsou položeny a cíle vyjasněny, bude možno pracovati radostněji a úspěšněji na díle dalším. V některých oborech vystačí se na delší dobu s pomůckami dosavadními; v jiných bude zapotřebí opatření nové zbraně, nového zákonodárství. Ministerstvo sociální péče nejde do nejbližší budoucnosti nepřipraveno ani v tomto směru. Jest připravena řada nových předloh zákonných — ať jmenuji pouze nový zákon o staveb. podnikání a úlevách jeho, zákon nemo-censký, zákon o státním příspěvku v nezaměstnanosti, zákon o zprostředkování práce — jiné předlohy jsou přípravnými pracemi již v takovém stadiu, že v brzku budou moci býti vypracovány, zejména zákon o pracovní inspekci, zákon o mzdových soudech, zákon o závodních radách; přípravné práce pro zákon o starobním a invalidním pojištění dospěly k vypracování obsáhlých zásad tohoto zákona.

Ministerstvu podařilo se získati spolupráci a pomoc řady vy-
nikajících odborníků, kteří jsou nyní soustředěni v sociálním ústavě.

Řekl jsem již jednou, že za místo, kterého si ministerstvo sociální péče ve správním organismu naší mladé republiky získalo, vděčí harmonické, cílevědomé a pilné součinnosti všech nových jednotlivých složek zejména také presidia a kancelářů. Této součinnosti bude i na dále nezbytně třeba, má-li býti vykonáno dílo, jež ministerstvo sociální péče čeká v budoucnosti.

Odcházejí následkem změny politických poměrů s místa, na němž působiti bylo mi ctí i radostí, děkuji vše ve všem, kdo v tomto smyslu byli činní a zdar naší společné práce umožnili. Byl jsem a jsem si i na dále živě vědom toho, že bez této spolupráce všech součástí úřadu není možno uskutečniti ani nepatrný zlomek sebe lepších plánův a směrův. Proto bylo mou snahou, abych nikomu v úřadě nekřivdil a nepodlamoval v něm chuť k další práci. Stalo-li se tak snad přece — a nemohu to vyloučiti jsa vydán všem omylům lidským — nestalo se tak vědomě; křivda takto snad spáchaná budiž zapomenuta v zájmu celkovém.

Jsem přesvědčen, že nemusím vás žádati, abyste neztenčenou pílí a láskou k věci dali na jevo i za mého nástupce, neboť jste si jistě vědomi, že pracujete v době opravdu historické, že pracujete na vybudování nové spravedlivé společnosti lidské.

V P r a z e, dne 15. září 1920.